TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 1 - HƯNG YÊN**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐST-DS	*Hưng Yên, ngày 23 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

"V/v *Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - HƯNG YÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đào Thúy Hà.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Nam Hải - Thẩm tra viên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hưng Yên tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Yến - Kiểm sát viên.

Ngày 23/7/2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 1 - Hưng Yên mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 15/2025/TLST-VDS ngày 12 tháng 3 năm 2025, về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự";* Theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐ-TA ngày 15 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Hữu Đ, sinh năm 1955; địa chỉ: Tổ dân phố N, phường P, tỉnh Hưng Yên;

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Ông Nguyễn Hữu L, sinh năm 1955, địa chỉ: Tổ dân phố N, phường P, tỉnh Hưng Yên;
- Ông Nguyễn Hữu K, sinh năm 1964; địa chỉ: Tổ dân phố N, phường P, tỉnh Hưng Yên;
- Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1969, sinh năm 1969; địa chỉ: đội D, C, phường S, tỉnh Hưng Yên.
- Bà Nguyễn Thị Đ1, sinh năm 1973; địa chỉ: đội A X, phường S, tỉnh Hưng Yên.

(Người yêu cầu và toàn bộ những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong quá trình giải quyết vụ việc, bà ông Nguyễn Hữu Đ trình bày:

Bố mẹ ông là cụ Nguyễn Hữu Q và cụ Phạm Thị H, các cụ đều đã mất cách đây nhiều năm. Sinh thời, bố mẹ ông sinh được 06 người con gồm: Nguyễn Hữu H1, sinh năm 1953, Nguyễn Hữu Đ, sinh năm 1955, Nguyễn Hữu L, sinh năm 1955, Nguyễn Hữu K, sinh năm 1964, Nguyễn Thị T, sinh năm 1969, Nguyễn Thị Đ1, sinh năm 1973.

Anh trai ông là Nguyễn Hữu H1, sinh ngày 01/01/1953, khi sinh ra bình thường nhưng đến khoảng 03 tháng tuổi thì bị viêm não, do điều kiện khó khăn, gia đình không có khả năng chạy chữa nên ông H1 bị di chứng của viêm não rất nặng nề, bị chậm phát triển về thể chất và trí tuệ, chậm biết nói, chậm biết đi, tay chân yếu. Lúc nhỏ ông H1 đi lại khó khăn, không nhận thức được người thân xung quanh, không có tư duy nên không thể đi học được, nói năng khó nghe và không rõ nghĩa, không có tư duy, mọi sinh hoạt phải có người giúp đỡ. Khi còn nhỏ ông H1 ở với bố mẹ, do bố mẹ tôi nuôi dưỡng, sống hoàn toàn phụ thuộc vào bố mẹ. Sau khi bố mẹ ông mất, anh em thay nhau chăm sóc cho ông H1. Gia đình có đưa ông H1 đi khám tại bệnh viện tâm thần kinh tỉnh H thì được bệnh viện kết luận ông H1 bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (thiểu năng trí tuệ), không có khả năng nuôi sống bản thân. Hiện nay ông Đ là người chăm sóc, nuôi dưỡng ông H1, hàng tháng ông H1 được nhận trợ cấp của Sở lao động thương binh và xã hội tỉnh H. Các anh chị em trong gia đình thống nhất ủy quyền cho ông Đ thay mặt mọi người làm thủ tục đề nghị tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi đối với ông Nguyễn Hữu H1.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Hữu L, ông Nguyễn Hữu K, bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị Đ1 trình bày: Thống nhất với lời trình bày của ông Nguyễn Hữu Đ về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1 mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp: Người yêu cầu và những người liên quan đều vắng mặt và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

Đại diện VKSND Khu vực 1 - Hưng Yên phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự như sau: Về thủ tục tố tụng, Tòa án đã tuân thủ đầy đủ quy định của pháp luật về thủ tục tố tụng trong việc giải quyết yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; đảm bảo người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thực hiện đầy đủ quyền của mình theo quy định. Về nội dung, đề nghị Tòa án áp dụng: Điều 22, 54 của Bộ luật dân sự. Khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, 149, 366, 370, 378 Bộ luật tố tụng dân sự: Nghị quyết 326/2016.UBTVQH14 ngày 30/12/2016: Tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1 mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí: Ông Nguyễn Hữu Đ phải chịu lệ phí theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hưng Yên nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết: Ông Nguyễn Hữu Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1 là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự; ông Đ và ông H1 có hộ khẩu thường trú tại phường H, thành phố H, tỉnh Hưng Yên (sau ngày 01/7/2025 là phường P, tỉnh Hưng Yên) nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Hưng Yên, tỉnh Hưng Yên (sau ngày 01/7/2025 là Tòa án nhân dân Khu vực 1 - Hưng Yên).

[2]. Xét yêu cầu của ông Nguyễn Hữu Đ *thì thấy*:

Về quyền yêu cầu Tòa án giải quyết: Căn cứ khoản 1 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 quy định về quyền yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Bộ luật dân sự thì ông Đ là em, đồng thời được các em của ông Đ và ông H1 ủy quyền làm thủ tục đề nghị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với ông H1, do đó ông Đ có quyền yêu cầu Tòa án giải quyết.

Về nội dung yêu cầu:

Căn cứ vào trình bày của người yêu cầu và những người có quyền lợi liên quan đều xác định: ông Nguyễn Hữu Đ và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đều xác định: ông Nguyễn Hữu H1 từ nhỏ bị viêm não dẫn đến chậm phát triển về thể chất và trí tuệ, mọi sinh hoạt phải có người giúp đỡ. Khi bố mẹ còn sống thì bố mẹ chăm sóc nuôi dưỡng, sau khi bố mẹ mất thì các anh em trong gia đình nuôi dưỡng. Hiện nay, ông Đ đang là người nuôi dưỡng chăm sóc ông H1.

Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 158/KLGĐ ngày 02/7/2025 của V đối với ông Nguyễn Hữu H1 thể hiện: tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Hữu H1 bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD10), có mã bệnh là: F72. Ông Nguyễn Hữu H1 bị mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Kết luận giám định của V phù hợp với lời trình bày của ông Nguyễn Hữu Đ và tình trạng hiện tại của ông Nguyễn Hữu H1. Do đó, yêu cầu của ông Đ là có căn cứ theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

[3].Về lệ phí Tòa án: Ông Nguyễn Hữu Đ là người cao tuổi nên miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Đ theo quy định tại khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu *"Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* của ông Nguyễn Hữu Đ.

Tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1, sinh năm 1953, trú tại: tổ dân phố N, phường P, tỉnh Hưng Yên là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự: miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Nguyễn Hữu Đ.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong hạn 10 ngày, Viện

kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Hưng Yên;
- VKS, Chi cục THADS Tp Hưng Yên;
- UBND phường Minh Khai;
- Các đương sự;
- Lưu HS.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đào Thúy Hà